

МАТЕРИАЛНИЯТ ИНТЕРЕС В ДАНЪЧНОТО ПРАВО

Ралица Милева

THE MATERIAL INTEREST IN TAX LAW

Ralitsa Mileva

Abstract: *The article addresses the issue of the lack of clarity regarding the content of the concept of material interest, as used in the Bulgarian Tax and Social Security Procedural Code in relation to the exercise of the right to appeal in cassation during the judicial phase of the review of the legality of audit acts of the tax administration. Material interest is determined by the amount of obligations established by the audit act, but not all acts result in the establishment of obligations. Therefore, a gap in the law is identified that cannot be filled through analogy or extensive interpretation.*

Keywords: *material interest, appeal, cassation, right to appeal, tax reduction, taxable amount, tax rights*

„Материален интерес“ е понятие от процесуалното данъчно право във връзка с възможността за правна защита на данъчно задължените лица в процедурата по индивидуализиране на основанието и размера на данъците, в основата на която стои въпросът за законосъобразността на данъчните актове. Правото на жалба е основно процесуално право на пасивния субект в данъчното правоотношение и страна в данъчния процес и главен способ за защита срещу незаконосъобразни актове на данъчната администрация.

Понятието *материален интерес* е използвано в чл. 161, ал. 4 Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) във връзка с правото на касационно обжалване на първоинстанционните решения, постановени по данъчни спорове, предмет на които са ревизионни актове, както и други актове на органите по приходите, които на основание чл. 144 ДОПК се обжалват по реда за обжалва-

не на ревизионните актове. Основанието за упражняване на това право се съдържа в чл. 160, ал. 7 ДОПК, който препраща към реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК). Надлежното сезиране на касационната инстанция в административния процес е предпоставено от изпълнението в тяхната кумулативна даденост на законово установени изисквания, които в теорията се разделят в две основни групи – такива, отнасящи се към оформянето на касационната жалба и такива, стоящи „извън нея“¹. Плащането на държавна такса е едно от изискванията, стоящо извън оформянето на жалбата и то подлежи на удостоверяване чрез прилагане към жалбата на документ за платена държавна такса. Когато държавна такса не е платена или не е приложен документ, жалбата се оставя без движение до отстраняване на нередовността, а ако последната не бъде отстранена, касационната инстанция може да я остави без разглеждане².

¹ Костов, Д., Д. Хрусанов. Административен процес на Република България. София: Сиби, 2011, стр. 238-231.

² Пак там.

Ето защо плащането на държавна такса е от съществено значение за упражняване правото на защита.

В данъчния процес размерът на дължимата държавна такса в касационното производство по силата на чл. 161, ал. 4 ДОПК се определя въз основа на установеното с ревизионния акт публично вземане по реда на чл. 227а АПК. Тази разпоредба се прилага и при касационното обжалване на други актове на данъчната администрация, които на основание чл. 144, ал. 1 ДОПК се обжалват по реда за обжалване на ревизионен акт, доколкото в ДОПК не е предвидено друго.

За разлика от уредбата в Гражданския процесуален кодекс, където е установена дефиниция и ясни правила за определяне размера на цената на иска³, въз основа на която се събират държавни такси по водене на делото, в ДОПК законодателят не е установил легална дефиниция на понятието „материален интерес“. Такава не се съдържа и в приложимия за неуредените с него случаи АПК. Съдържанието на това понятие не е изяснено и в постановеното Решение № 5 от 19.04.2019 г. на Конституционния съд по конституционно дело № 12/2018 г., образувано по искане за установяване на противоконституционност на разпоредбите на чл. 161, ал. 4 ДОПК и чл. 227а АПК, въведени след измененията със Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс⁴, с което се преценява пропорционалността на тази мярка за постигане на заложените от законодателя цели, а именно - предотвратяване злоупотреба с правото на жалба и многократното сезиране на касационната инстанция с един и същ разрешен със сила на присъдено нещо въпрос; въздържане от подаването на касационни жалби в случаите, в които страните ясно разбират, че нямат основателни аргументи; и увеличаване на приходите в бюджета на съдебната власт с цел да покрият разходите на съда. Въпросът за неяснотата относно съдържанието на понятието „материален интерес“ е повдигнат в контекста на противоречието с принципите на правовата държава и достъпа

до правосъдие. Според една втора от съдийския състав на Конституционния съд липсата на легална дефиниция „води до непредсказуемост и правна несигурност, тъй като не е ясно за гражданите и организациите дали става дума за обжалване на съдебни решения, предмет на които е проверка на актове, с които се установяват държавни и общински публични и парични вземания, или и на други актове, от които може да се извлече материален интерес“ и тази неяснота би могла да има възпиращ ефект за подаване на жалба, както и да доведе до противоречива или неправилна практика по тълкуването и прилагането на закона. Според тяхното становище в правовата държава е недопустимо законодателят да приема норми, които със самото си създаване да залагат противоречивото им или неправилно прилагане. Въпреки тези мотиви, дефиниране на понятието не е предложено. А по въпроса за противоконституционността съдът не формира мнозинство за вземане на решение.

При липсата на легална дефиниция на понятието „материален интерес“ в касационното производство съдът е длъжен чрез тълкуване да установи съдържанието му за всеки конкретен случай, макар да става въпрос за финансова правна норма, с която се установява размер на публично държавно вземане, каквото е съдебната такса на основание чл. 162, ал. 2, т. 3 ДОПК⁵. *Prima facie* чл. 161, ал. 4 ДОПК задава начина на определяне размера на материалния интерес по данъчни дела, като посочва че това е размерът на установеното с ревизионния акт публично вземане. Неблагоприятните последици от засягащ правата и законните интереси на данъчните субекти акт, подлежащ на съдебен контрол от касационния съд, обаче, не винаги се състоят в установяване на публични вземания. Актове на органите по приходите, с които се установява липса на основание или неизпълнение на предпоставки за упражняване на данъчни права, като правото на пренасяне на данъчна загуба по Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), правото на приспадане на данъчен кредит по Закона за данъка върху добавената

³ Съгласно чл. 69 ГПК размерът на цената на иска се определя според неговия предмет.

⁴ ДВ, бр. 77 от 18.09.2018 г.

⁵ Пенков, С. Финансово право. Специална част. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2020, стр. 287-291.

стойност (ЗДДС) и др., също пораждат неблагоприятни последици за адресатите, които обуславят правен интерес от обжалване⁶. В административноправната теория е възприето разбирането, че прекратяването или ограничаването на съществуващи субективни права засяга неблагоприятно частната сфера на правоимащото лице. В данъчното право изискването за законоустановеност в чл. 60, ал. 2 от Конституцията не допуска прекратяване или ограничаване на права с индивидуален административен акт, каквито са по своята правна същност ревизионният акт и другите актове, издавани от органите по приходите, действащи в условията на обвързана компетентност, но и не елиминира възможността за неправилно приложение на материалния данъчен закон, което би имало същите последици за правоимащите субекти. Упражняването на тези права винаги и без изключение води до намаляване на финансовата тежест на данъка и е от интерес за жалбоподателя. Така се повдига въпросът как ще се определи материалният интерес по смисъла на чл. 161, ал. 4 ДОПК, когато случат касае спор относно наличието на данъчни права, при който с ревизионния акт не се установяват задължения за данъци.

При облагането с данъци по Закона за данъка върху доходите на физическите лица, същинските данъчни облекчения са установени като специални правила за преобразуването на данъчната основа преди изчисляване размера на данъчното задължение⁷. Съгласно чл. 17 ЗДДФЛ общата годишна данъчна основа за изчисляване размера на данъка върху доходите на физическите лица е сумата от годишните

данъчни основи на различните видове доходи, намалена с предвидените в закона данъчни облекчения – за лица с намалена работоспособност, за лични вноски за доброволно осигуряване и застраховане, за вноски за осигурителен стаж при пенсиониране, за дарения, за млади семейства, за деца и деца с увреждания, за безкасови плащания, за подобрения и/или ремонт на жилищен имот и за регистрираните като земеделски стопани физически лица. При облагането с корпоративен данък по ЗКПО също са уредени права, упражняването на които води до намаляване на финансовите резултати на задължените по този закон лица. Такива са уредените в раздел трети от глава втора общи данъчни облекчения⁸: намаляване на счетоводния финансов резултат с изплатените суми за трудово възнаграждение и внесените за сметка на работодателя вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване и Националната здравноосигурителна каса за първите 12 месеца от наемането на безработни лица; и признати за данъчни цели счетоводни разходи за учредена и предоставена стипендия на ученик, придобиващ средно образование, или на студент в училище в държава - членка на Европейския съюз, или в друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство. Във възможността за намаляване на положителния данъчен финансов резултат се състои и правото на пренасяне и приспадане на данъчна загуба за предходни периоди (до 5 години назад), уредено в самостоятелна глава единдесета от ЗКПО⁹. Данъчната загуба се приспада след като счетоводният финансов резултат

⁶ Повече за понятието правен интерес вж. **Лазаров, К.** Правен интерес от съдебно обжалване на административните актове, Юбилеен сборник в чест на професор Живко Сталев, Сиби, 2005, стр. 219-226; **Къндева, Е.** Понятието „интерес“ в административното право и процес, Юридически сборник на Бургаски свободен университет, том XVIII, 2011, стр. 6-22; 3. **Маринова, С.** Към понятието интерес в правото. Научни трудове на Русенския университет, том 50, серия 7, 2011, стр. 96-102.

⁷ **Димитрова, Е.** Доходът като данъчен обект. София: Просвета, 2023, стр. 217 и 218.

⁸ Като общи в раздел III на глава двадесет и втора от ЗКПО са обособени данъчните облекчения, които нямат характер на държавна помощ по смисъла на ЗДП. С общите данъчни облекчения се създават различни възможности за задължените лица: намаляване на счетоводния финансов резултат, признаване на разходи или преотстъпване на корпоративен данък.

⁹ Данъчна загуба е отрицателният данъчен финансов резултат, получен след преобразуването на счетоводния резултат с непризнати за данъчни цели приходи и разходи. Данъчната загуба е признак на временна или продължителна нерентабилност на извършваната от данъчния субект икономическа дейност. Чрез възможността за пренасяне на данъчна загуба законодателят съобразява облагането с корпоративен данък с финансовото положение на задължените лица (принцип за съобразяване

е преобразуван и е определена печалба за данъчни цели. Ако лицето не упражни правото на пренасяне и приспадане, то ще дължи корпоративен данък върху формираната данъчна печалба. Споровете с данъчната администрация относно наличието на това право могат да водят до установяване на задължения както за текущия период, за който лицето е формирало данъчен финансов резултат – данъчна загуба, така и за последващите до пет данъчни периода, в които тази загуба може да бъде приспадана. При упражняването на всички посочени права законодателят е установил точният размер на сумите, с които се намалява облагаемата основа на съответния вид данък или реда за определянето му. Така например за упражняване на правото на данъчно облекчение за намалена работоспособност правоимащите лица намаляват общата годишна данъчна основа по чл. 17 ЗДДФЛ със сума във фиксиран от законодателя размер – 7920 лв. При упражняване на данъчното облекчение за деца този размер е диференциран според броя на ненавършилите пълнолетие деца и е 6 000 лв. при едно дете, 12 000 лв. при две деца и 18 000 лв. при три и повече деца. При пренасянето и приспадането на данъчна загуба, данъчният финансов резултат за текущ период се намалява с размера на загубата, формирана за предходни периоди. Този размер може да бъде различен в зависимост от икономическата активност на лицето в различните данъчни периоди, но винаги е определяем и парично оценим. Общото между всички тези случаи е, че упражняването на така посочените права по ЗДДФЛ и ЗКПО може да има за последица намаляване на дължимия данък за периода, който е в обхвата на спорното ревизионно производство или до невнасяне на данък в случаите, когато облагаемата основа е в по-малък размер от сумата, с която се намалява (например ако основата за облагане е 6000 лв., а лицето е с намалена работоспособност и има право да я намали със 7920 лв.).

на данъците с доходите и имуществото на задължените лица), като отчита, че печалбите, които могат да възникнат в последващи данъчни периоди не водят до реална доходност, защото с тях се компенсират по-рано направените загуби.

¹⁰ За данъчния кредит като елемент от механизма на облагане с ДДС вж. **Димитрова, Е.** Правен режим на данъка върху добавената стойност. София: Просвета, 2010, стр. 215-224.

¹¹ Пак та. Стр.

¹² Вж. чл. 88, ал. 1-4 от ЗДДС.

Малко по-различно стои въпросът с упражняването на правото на данъчен кредит при облагането с данъка върху добавената стойност по ЗДДС. Правото на данъчен кредит се изразява във възможността за приспадане от данъчните задължения на сумата на платения данък по получени от лицето облагаеми доставки или авансови плащания по такива доставки, по внос на стоки или като платец по смисъла на чл. 82 ЗДДС. Правото на данъчен кредит е един от основните елементи в механизма на облагане с ДДС¹⁰, който участва във формирането на резултат за данъчния период, съвпадащ с календарния месец. Резултатът за всеки отделен данъчен период се определя въз основа на съотношението между начисления от и начисления на лицето данък за този период.¹¹ Задължение за внасяне на данък възниква само, когато съотношението е в полза на начисления **от** лицето данък за извършените от него облагаеми доставки. Когато съотношението е в полза на начисления **на** лицето данък от негови доставчици, възниква данък за възстановяване¹². Хипотетично, резултатът може да бъде и нулев, ако начисленият от и на лицето данък е с равни стойности, но такава хипотеза е слабо вероятна. Така упражняването на правото на приспадане на данъчен кредит по ЗДДС има за последица намаляването на размера на данъка за внасяне за съответния период или до данък за възстановяване.

От тази гледна точка, при спор с данъчната администрация относно наличието на посочените по-горе права по ЗДДС, ЗКПО и ЗДДФЛ, неблагоприятните последици от ревизионния акт могат да се изразяват:

1. в установяване на данък – когато органите на данъчната администрация оспорват наличието на предпоставките за упражняване на предоставените възможности за намаляване на облагаемата основа и тя е по-малка от подлежащата на приспадане сума;

2. в установяване на данък в по-голям размер от декларирания от лицето, когато ор-

ганите на данъчната администрация оспорват наличието на предпоставките за упражняване на предоставените възможности за намаляване на облагаемата основа и тя е в по-висок размер от подлежащата на приспадане сума;

3. невъзможност за ефективно възстановяване на данък, когато дължимият данък е авансово внесен и след упражняване на правото на данъчно облекчение, основанията за което се оспорват от данъчната администрация, е налице надвнесен данък;

4. невъзможност за ефективно възстановяване на данък, когато органите на данъчната администрация оспорват наличието на предпоставките за упражняване на правото на данъчен кредит по ЗДДС и установяват резултат за ревизирия данъчен период в полза на начисления на лицето данък;

Споровете относно правото на пренасяне на данъчна загуба по ЗКПО заслужават специално внимание, защото неблагоприятните последици могат да се проявят и по отношение на данъчни периоди, които не са в обхвата на данъчния контрол. Тук следва да бъдат разграничени два момента – периода на възникването на загубата и периодите на пренасяне и приспадане. Загубата се **пренася** от един период в друг, за да се отчете на по-късен етап, като това пренасяне започва през първата година от реализирането на загуба по аргумент от чл. 72 ЗКПО и продължава последователно в следващите 5 данъчни години. **Приспадането** на данъчната загуба е намаляването на положителния данъчен финансов резултат, получен в периода на пренасяне, до размера на загубата. Приспадане на загуба не може да се извърши извън 5-годишния период на пренасяне. В този период може и да не възникне основание за приспадане, ако в нито една от петте данъчни години лицето не е реализирало данъчна печалба. Когато спорът с данъчната администрация касае наличието на отрицателен данъчен резултат (загуба) за ревизирия период, неблагоприятните последици ще засегнат на първо място данъчния резултат за този период, който с ревизионния акт може да бъде определен или като положителен (печалба) или като загуба в по-малък размер. Установяването и в двете хипотези обаче ще доведе до преобразуване на финансовите резултати за следващите до 5 данъчни периода, в които декларираната от лицето загуба е пренасяна

и приспадана от резултатите за тези периоди. Така неблагоприятните последици на акта могат да засегнат и резултатите за периоди извън времеви обхват на ревизията.

Краткият очерк на последиците от издаден акт на органите по приходите, с който се оспорва основанието за наличие и упражняване на предоставена от законодателя възможност за намаляване на облагаемата основа, дава основание за обосноваване на различно тълкуване относно съдържанието на понятието *материален интерес* при действието на чл. 161, ал. 4 ДОПК в настоящата му редакция и при липса на изрична легална дефиниция в процесуалния закон. Възможността за различно тълкуване може да бъде илюстрирана например с упражнено право на пренасяне на загуба, възникнала през 2020 г. в размер на 2 500 000 лв., която лицето е пренесло и приспаднало последователно през следващите два данъчни периода. През 2021 г. задълженото лице формира положителен данъчен финансов резултат – печалба в размер на 1 800 000 лв. от който приспада възникналата през 2020 г. загуба до този размер и не дължи корпоративен данък за 2021 г. Остатъкът от загубата за пренасяне е 700 000 лв. През 2022 г. е формиран данъчен резултат – печалба в размер на 980 000 лв., като след приспадането на остатъка от данъчната загуба за 2020 г. е налице облагаема основа в размер на 280 000 лв., върху която се дължи корпоративен данък в размер на 28 000 лв. Ако при последващ данъчен контрол с обхват 2020 г. ревизиращите органи оспорват признаването за данъчни цели на направените през този период разходи, довели до отрицателния данъчен финансов резултат и в следствие от това установят резултат за данъчни цели – печалба в размер на 500 000 лв., производството ще завърши с установен корпоративен данък за внасяне за 2020 г. в размер на 50 000 лв. Възниква въпросът как се определя материалният интерес в този случай, с оглед надлежното сезиране на Върховния административен съд като касационна инстанция. От стриктното тълкуване на чл. 161, ал. 4 ДОПК следва, че материалният интерес ще се определи въз основа на установеното с акта публично вземане за корпоративен данък и ще е в размер на 50 000 лв. Но актът, с който се оспорва възникналата данъчна загуба в размер на 2 500 000 лв. за 2020

г., има за неблагоприятни последици не само установяването на задължения за ревизирания период в посочения размер, но и до преобразуване на финансовите резултати за периодите на пренасяне и приспадане, водещо до установяване на задължения за корпоративен данък за 2021 г. в размер на 180 000 лв., както и до по-висок размер на корпоративния данък за 2022 г. – 98 000 лв. вместо декларираните след приспадането на загубата 28 000 лв., въпреки че тези периоди са извън обхвата на ревизията. Същевременно, дължимият корпоративен данък за 2021 г. в размер на 180 000 лв. и по-високият размер на данъка и 2022 г., няма да формират материален интерес, дори да бъдат предмет на отделно ревизионно производство, при което издадените актове също подлежат на съдебен контрол, защото основанието за тези по-високи размери е възникнало през 2020 г. Ето защо е логично и обосновано да се приеме, че материалният интерес в този и други подобни случаи следва да се определи въз основа на размера на подлежащата на приспадане данъчна загуба – 2 500 000 лв., който най-пълно обхваща настъпилите неблагоприятни последици. От друга страна обаче, не бива да се пренебрегва и фактът, че като всяко друго право, упражняването на правото на пренасяне на данъчна загуба е изцяло в зависимост от волята на правоимащия субект и съдът не е длъжен да преценява дали загубата е приспадана извън спорния период и какви биха били евентуалните последици за тези периоди. Тоест теоретично, въпреки че е възникнала за ревизирания период, загубата може и да не е била пренасяна и приспадана било то поради пропуск на лицето¹³, било то защото в пет годишния срок за пренасяне не е формирана данъчна печалба. В тези случаи ревизионният акт не поражда неблагоприятни последици за периоди, различни от ревизирания. Още по-сложно би било определянето на материалния интерес в случаите, в които с ревизионен акт е установен резултат за периода отново данъчна загуба, но в по-малък размер от декларираната от лицето. Например

ревизирания субект е деклариал резултат за периода – данъчна загуба в размер на 500 000 лв., а с ревизионния акт се установява, че загубата е в размер на 100 000 лв. Този случай също не води до установяване на задължения за данъци. Кое в този случай ще предопределя материалния интерес – декларираният от лицето размер на загубата или разликата между този размер и установения от органите по приходите.

Друг пример може да бъде даден от приложението на ЗДДС. Когато данъчно задължено и регистрирано по този закон лице през определен данъчен период е получател по облагаеми доставки, за които му е начислен ДДС, но през този период е извършвало единствено доставки, облагаеми с нулева ставка на данъка, същото има право да претендира възстановяване на платения ДДС за получените доставки (данъчен кредит) със справката декларация по чл. 125 ЗДДС. Обичайно в тези случаи преди да възстановят данъка, органите по приходите извършват проверка или ревизия за установяване на правопоражащите факти. Ако в констативната част на издадения ревизионен акт бъде прието, че те не са настъпили и претендирането право не е налице, с този акт ще бъде обективизиран отказ за възстановяване, но няма да бъдат установени каквито и да било данъчни задължения, които по смисъла на чл. 161, ал. 4 ДОПК да формират материален интерес. Това обаче не означава, че лицето няма да има интерес от обжалването на този засягащ законните му права данъчен акт. Логично е да се приеме, че материалният интерес в този случай ще бъде размерът на претендирания за възстановяване данък. Но стриктното тълкуване на чл. 161, ал. 4 ДОПК води до извода, че *материален интерес* е налице само при обжалване на ревизионни актове, с които се установяват задължения за данъци и само за размера на така установените задължения. Тогава не става ясно как ще се определи интересът в тези случаи. Без да установи съдържанието на понятието „материален интерес“, съдът не би могъл да изпъл-

¹³ В съдебната практика се приема, че ако лицето е пропуснало да упражни правото си на пренасяне на данъчна загуба в първия възможен момент (през първата година след реализирането на загубата, през която лицето е формирало положителен данъчен финансов резултат в рамките на пет годишния период за пренасяне), този пропуск има преклузивен ефект. В този смисъл вж. Решение № 4728 от 22.04.2020 г. по адм. д. № 12970/2019 г., ВАС и Решение № 1194 от 09.02.2022 г. по адм. д. № 6069/2021 г., ВАС.

ни задължението си да разгледа и да се произнесе по жалбата. А няма съмнение, че и актове, които обективират установена липса на основание за приспадане на данъчен кредит, увреждат задълженото лице и са включени в кръга на съдебно обжалваемите актове по чл. 120, ал. 2 от Конституцията, срещу които има конституционно гарантирано право на защита¹⁴. Лицата, които имат правен интерес са тези, чиято правна сфера се засяга неблагоприятно от порочния административен акт и тези лица се ползват от правото на жалба. Тогава как се определя материалният интерес в тези случаи при липса на законова дефиниция, подобна на тази относно „цена на иска“ в гражданския процес?

В съдебната практика се прилага езиково и семантично тълкуване, според което понятието „материален“ сочи на нещо, което се отнася до дохода – означава веществен. А понятието „интерес“ означава полза, изгода, облага, извоювано или предполагаемо право. С оглед на това в практиката по данъчни дела се приема, че материален интерес следва да бъде паричната оценка на претендираното или на отреченото право, предмет на оспорения индивидуален административен акт¹⁵. Тази практика обаче е по отделни случаи и не е убедителна. Остава отворена възможността за прилагане на различно тълкуване, което е проблематично, защото от начина на определяне на материалния интерес зависи и определянето на размера на държавната такса като условие за ангажиране на касационната инстанция с осъществяване на съдебен контрол. По мое мнение е налице празнота в закона, която не може да бъде запълнена чрез аналогия или разширително тълкуване, защото става въпрос за финансовоправна норма, за която е допустимо само стриктно тълкуване. А стриктното тълкуване на чл. 161, ал. 4 ДОПК води до извода, че ревизионни актове, с които се оспорва наличието на основания за намаляване на облагаемата основа, без да се установяват задължения за внасяне на данък, не формират материален интерес, което не може да бъде споделено като разбиране, предвид материалното измерение на едно парично задължение като данъка, едностранно наложено

от държавата и засягащо имуществената сфера на задължените лица. При това положение *de lege ferenda* разпоредбата на чл. 161, ал. 4 ДОПК следва да бъде допълнена по следния начин: „Държавна такса за касационно обжалване се определя по реда на Административнопроцесуалния кодекс върху определяем материален интерес в размер на установеното с ревизионния акт публично вземане и/или паричната оценка на спорното право“. В настоящата й редакция посочената разпоредба води до непредсказуемост и правна несигурност, което противоречи на принципите на правото държава.

БИБЛИОГРАФИЯ // REFERENCES

Костов, Д., Д. Хрусанов. Административен процес на Република България. София: Сиби, 2011. // Kostov, D., D. Hrusanov. Administrativen protses na Republika Balgariya. Sofiya: Sibi, 2011.

Пенов, С. Финансово право. Специална част. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2020 // Penov, S. Finansovo pravo. Spetsialna chast. Sofiya: UI „Sv. Kliment Ohridski“, 2020.

Маринова, С. Към понятието интерес в правото. Научни трудове на Русенския университет, том 50, серия 7, 2011 // Marinova, S. Kam ponyatiето interes v pravoto. Nauchni trudove na Rusenskiya universitet, tom 50, seriya 7, 2011.

Димитрова, Е. Доходът като данъчен обект. София: Просвета, 2023 // Dimitrova, E. Dohodat kao danachen obekt. Sofiya: Prosveta, 2023.

Димитрова, Е. Правен режим на данъка върху добавената стойност. София: Просвета, 2010 // Dimitrova, E. Praven rezhim na danaka varhu dobavenata stoynost. Sofiya: Prosveta, 2010.

Лазаров, К. Правен интерес от съдебно обжалване на административните актове, Юбилеен сборник в чест на професор Живко Сталев, Сиби, 2005 // Lazarov, K. Praven interes ot sadebno obzhalvane na administrativnite aktove, Yubileen sbornik v chest na profesor Zhivko Stalev, Sibi, 2005.

Къндева, Е. Понятието „интерес“ в административното право и процес, Юридически сборник на Бургаски свободен университет, том XVIII, 2011 // Kandeва, E. Ponyatiето „interes“ v administrativното pravo i protses, Yuridicheski sbornik na Burgaski svobodен universitet, tom XVIII, 2011.

¹⁴ Решение № 21/26.10.1995 г. по к.д. № 18/1995 г. на Конституционния съд.

¹⁵ Вж. Определение № 8319 от 04.06.2019 г. по адм. д. № 3099/2019 г., VII отд. на ВАС.